

CHP'DE KEMALİZM'DEN KOPUŞ

Aydınlık Gazetesi, 31 Temmuz 2017

Yıldırım Koç

Atatürk'ün önderliğindeki Türk milli demokratik devriminin en önemli örgütlenmesi CHP idi. Ancak CHP'nin Kemalist devrimden kopuşu ve Yeni-CHP'ye dönüşümünde 1945/1946, 1965, 1980 ve 2010 kırılmaları önemlidir.

1945/46 kırılması yalnızca CHP'nin değil, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ve hükümetlerin politikalarında da köklü değişimlere neden oldu.

Nasıl oldu da, 11.6.1945 günü büyük toprak sahiplerine karşı son derece radikal hükümler içeren 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'nu kabul ettiren CHP, 1947 yılındaki Kurultayı'nda bu konudaki politikalarını temelden değiştirdi?

Nasıl oldu da, Atatürk'ün anti-emperyalist devrimini onunla birlikte yaşayan veya o ortamda büyüyen insanlar, 1946 yılında ABD'den medet umar duruma düştü?

Nasıl oldu da, 1919-1938 döneminde dünya tarihinde eşine çok az rastlanır bir toplumsal değişimi gerçekleştirmiş kadrolar, bir anda karşıdevrimci bir çizgiye savruldu?

Parti, hükümet ve özellikle de devlet politikalarında böylesine büyük değişiklikler, bazı kişilerin eksikliği, hatası veya ihanetiyle açıklanamaz.

GÜÇLENEN SERMAYEDAR SINIF MI BELİRLEYİCİ OLDU?

Devletin temel rotasının değişiminde, özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında karaborsa yoluyla ellerinde büyük sermaye birikimi gerçekleşen sermayedar sınıf mı belirleyici oldu? CHP, hükümet ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti, güçlenen burjuvaziye teslim mi oldu?

Hayır.

Türkiye'de yerli burjuvazinin etnik kökenleri ve bunların önemli bir bölümünün Kurtuluş Savaşı sürecindeki tavrı bilinmezse, başka ülkelerdekine benzer görüşler ileri sürülebilir.

Türkiye'de yerli burjuvazinin büyük bölümü, 1960'lı yılların ortalarına kadar, azınlıklardandı. Bu sermayedarlar Kurtuluş Savaşı yıllarında işgalci Yunan ordusuna destek verdiler. Bu nedenle de Kurtuluş sonrasında, bırakın hükümet politikalarını etkilemeyi, korku içindeydiler.

Azınlıkların İkinci Dünya Savaşı döneminde Türkiye ekonomisi üzerindeki hakimiyetleri için Arslan Başer Kafaoglu'nun *Varlık Vergisi Gerçeği* (Kaynak Yay., İstanbul, 2002, s.59-61) kitabına bakılabilir.. Kitapta Necati Doğru'nun *Cumhuriyet Gazetesi*'nin 10 Aralık 2001 tarihli sayısında yer alan "Salkım Hanım: Tersine Tarih!" yazısı da yer almaktadır (s.88-94). Bu yazıda, İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından hareket edilerek, İstanbul ekonomisinin yaklaşık yüzde 90'ına Musevi, Ermeni ve Rumların hakim olduğu ileri sürülmektedir.

Arslan Başer Kafaoglu, Türkiye ekonomisi üzerinde azınlık hakimiyetinin sona ermesinde üç önemli gelişmeye işaret etmektedir: "(1) İsrail devletinin kuruluş döneminin sona ermesiyle birçok Yahudi buraya gitti; (2) 1955'te 6-7 Eylül olaylarından sonra önemli bir Rum nüfus Yunanistan'a gitti; (3) Selanik Bankası ve iki İtalyan bankasının ülkemizden ayrılması. Bu bankalar azınlıklara muvazaalı işlerde büyük kolaylık sağladı." (s.66)

A.B.Kafaoglu'nun bu listesine belki 1964 yılında Yunan vatandaşı Rumların sınırdışı edilmesi eklenebilir. Sermayedar sınıf, 11.11.1942 günü kabul edilen 4305 sayılı Varlık Vergisi Kanunundan bile kurtulamadı.

BELİRLEYİCİ ETMEN SOVYET TALEPLERİ

Devlet politikalarında böylesine büyük değişimin öncelikli sorumlusu, Sovyetler Birliği'nin Boğazlar'da üs talebi olsa gerektir. Bu yıllarda Türkiye-SSCB ilişkileri bozuldu. Sovyetler'in toprak talebi tartışmalıdır; ancak Boğazlar'da "ortak savunma" adı altında Türkiye'nin bağımsızlığına ve egemenliğine yönelik talepleri belgelidir.

CHP'nin tarihindeki ilk büyük kırılmanın sorumlusu, öncelikli olarak Sovyetler Birliği'nin kısa vadeli hesapları önde tutan yanlış politikasıdır.